

MANTISSA DECISIONUM SACRAE ROTÆ ROMANÆ, ad Librum Nonum

THEATRI VERITATIS & JUSTITIÆ,
CARDINALIS DE LUCA,
Qui est
DE TESTAMENTIS, CODICILLIS, ET ULTIMIS
voluntatibus, hærede & hæreditate legitima Trebellianica, &c.

ARGUMENTA DECISIONUM.

DECISIO I. *Firmana prædicta della Parapina.*

Licet Religiosus testare minimè possit; attamen ad irritandum dispositionem exigunt probatio professionis. Testamentum conditum coram Parocho, & duobus testibus, non est esse, ut relevetur, si subscriptio adstricta testatoris. Fideicommissarius accipere tenetur fideicommissum de manu hæredis, cui ad vindicandum spoliū, & impediendam retentionem sufficit, quod colorem propter detractionum, qui ei competere possit.

DECISIO II. *Firmana prædicta della Parapina.*

Idem est ac precedentes decisiones.

DECISIO III. *Firmana prædicta della Parapina.*

Ea que in decisione superius relata decisio fuerunt, hic approbaruntur.

DECISIO IV. *Romana cancellaria Angeli.*

Licet hæredi ex capite laissons de jure competit restitutio in integrum adversus in confusione aditam hæreditatem, nihilominus cum hujusmodi iudicium sit ordinarium imprimere nequit creditur nisi satisfactionem.

DECISIO V. *Romana redactio Rationis.*

Ait Cardin. de Luc. de hæred. dñe. 14. quod minor absque solemnitatibus non posse hæreditatem nec eum beneficio legis & inventarii adire, & ita actuus sit ipso jure nullus; contrarium tamen verius est, in hac decisione firmatur.

DECISIO VI. *Recineten. Census.*

Inventarium hæreditarium validum præsumitur, neque ex aliqua omissione descriptionis aliquius rei subveritur, nisi omissione fuerit dolosa, & cum dolus non præsumatur, d. qua litas per eum qui impugnat inventarium, debet conciderent probari.

DECISIO VII. *Romana Census.*

Quando inventarii salvi non posse à nullitate ex defec- tū citationis creditorum, non obstante quod oportet natura stylus illius Curia, in qua illud fuit confectum, praesens decisio declarat.

DECISIO VIII. *Bononiens. Bonorum.*

Inventarium hæreditarium ut hæredi suffragate valeat, specificè, ac distinctè superlecciles debent in eo describi, cum suis qualitatibus, specificatione artificis, qui tabulas pictas confeicit; alias ipsum in inventarium in nihilolo posse hæredi prodebet.

DECISIO IX. *Fideicommissi.*

Inventarium defecutum, licet ne hæres in bonis propriis teneatur, si non concurret dolus suffragare valeat in nihilominus prodebet se non potest ad impediendum confusionem & depreciationem detractionum. Prima alienationes,

in detractionibus imputantur, dummodo tamen sint propriae, non autem inopriæ, & inter inopriæ reputaruntur census inpositio, ita ut licet interior concurrere non valeat cum alienatione propria, etiam si posterior.

DECISIO X. *Romana Salviani.*

Declarantur ea que decisio apparent in precedentibus decisionibus. Inter fratres hæredes pro rebus unius ex fratribus prælegaris ab altero non præstat evictio; hoc conclusio tamen in decisione firmatur, quod non procedat, si evictio per obligatiōnem camerale fuerit promilla vel in legato que non constituit in certa re, & specie secundum substantiam & executionem, vel ubi alteri fuerit in recompensationem aliquid legatum; multaque alia traduntur circa evictiōnem debitam, licet præponiat ex natra rei.

DECISIO XI. *Romana Pecunaria.*

In divisione verba quo præferunt donationem, non immutant contractus divisionis, sed resolvuntur in pacū de non petendo.

DECISIO XII. *Soleptana Bonorum.*

In divisione verba quo præferunt donationem, non immutant contractus divisionis, sed resolvuntur in pacū de non petendo.

DECISIO XIII. *Romana Divisionis.*

Præcibit modus, cum quo iudex debet procedere in divisione inter compositores, qui petant prælationem in eadem re quæ dividī debet.

DECISIO XIV. *Auximana Divisionis.*

Inter Hæredes ad petitionem unius fieri debet divisio non obstante pacto de non dividendo, & longissimo tempore, ac etiam bona fides sub lite, & ab altero prætendatur ut de speclare.

DECISIO XV. *Romana Residui Dotis.*

Hæres non potest factum defunctum impugnare; si tamen plures efficiunt hæredes, pro virili uniusquisque teneretur factum prædictum servare, ita ut pro alla rata possit actio contra coheredes exerceri, dummodo tamen non agatur de facto individuo, ut eis declaratio per defectum pro veritate emissa, vel pacū de non petendo ab eodem defuncto stipulatum.

DECISIO XVI. *Romana seu Soleptana Censum.*

Argumentum non indiget, cum liqueat ex brevi summario quid in decisione contingat.

DECISIO XVII. *Romana seu Soleptana Censum.*

Conformatum præcedens decisio.

DECISIO XVIII. *Romana Prætorum Attentorum.*

Rescriptum signature cum clausula de appellatione retro, trahitur ad diem sententiae pro irritatione omnium, quæ intermedio facta fuerint intra decem dies datos ad appellandum, non autem ex post. Hæres teneatur in actione personali pro virili licet inventarii beneficio sit de futurus.

DECL-

Index Decisionum.

DECISIO XIX. *Romana locorum Montium.*
Præcedens decisio laudatur.

DECISIO XX. *Romana Census.*

Reduplicatio Personarum in hærede beneficiario datum dummodo inventarium exhibeat, & rationem reddit que non admittitur, si pretendet illam expiere post præsumum, & elapsum terminum, ac in statu ferendæ sententia. Hæres etiam de rebus alienatis rationem reddere tenetur, si alienatio facta fuerit inter sanguine conjunctos & non citatis creditoribus anterioribus.

DECISIO XXI. *Sabin. Fideicommissi.*

Jus audeundi filius ad Hæredes transmittit; pro tamen transmissione exiguntur, quod filius aliquem acutum hereditarium explevit, quia si sciverit hæreditatem eis delatum, & eam non curaverit adire, jus audeundi minime transmittit.

DECISIO XXII. *Viterbiens. Legitima.*

Fœmina exclusa per flatum faciunt numerum pro auctio- genda fratrum legitima, non tam favore fratrum utrinorum.

DECISIO XXIII. *Fulginaten. Fideicommissi super Trebellianica- nica.*

Trebellianica etiam tacite potest prohiberi, & præsentim tacite prohibita dictus ex verbis totalitatem præferentibus, & in quo casu hujusmodi verba taliter retineant ef- ficiaciam, in hac decisione habetur.

DECISIO XXIV. *Bononien. Trebellianica, & Melioramen- torum.*

Quod Trebellianica etiam tacite Filii primi gradus possit prohiberi, quodque prohibita conefatur ex verbis totalitatem præferentibus, five verba cohærenti pars dispositiōne, five executive, referat Card. de Luca de legi. & de- straci. dñe. 32. & recente præfens decisio.

DECISIO XXV. *Romana Censua.*

Ex quibus verbis facilius etiam prohibitiō inducatur, plenissimā in hac decisione enucleatur.

DECISIO XXVI. *Romana seu Januen. Legitima.*

Legitima Ascendentis est tertia tertia, si concurrent in successione fratres aut foros defundi, si eis contra ad effectum tamē ut illorum successio diminuit quantitatem legitimam, exigitur, quod successio sit efficax, quia si inefficax esset, nil operaretur; hinc ex successione ob contra tabulatione Testamenti, in quo repertior clausula codicillaris, non remanet legitima diminuta nisi causative ob prius subdicionem Trebellianicæ, quam in præmium restituitionis ipsi Patres retinuerint.

DECISIO XXVII. *Romana seu Januen. Legitima.*

Quod legitima sit tertia totius, similiter in hac decisione probatur, sicut superius dictum est.

DECISIO XXVIII. *Romana seu Januen. Legitima super modo detrahendi Trebellianicam.*

Concurrentibus Fratribus, & ascendentibus intestatores successione, pars quo ipsi fratribus debetur, immunit esse debet à detractione legitima, cum reliquo subrogetur in locum partibus debitis ab intestato, & consequenter si fiat contratabulatio Testamenti, in quo hæres scriptus sit extraneus, Trebellianica debet fratribus subducitur ab hæreditate, antequam fiat computatio, ad quam summa ascendat legitima, que remaneat propterē diminuta causative tantum.

INDEX DECISIONUM.

A *Auximana Divisionis* 22. Junii 1693. *Emeriz.* Decif. XIV.

B *Bononien. Bonorum*, 21. Junii 1694. *Urbine*, Decif. VIII.

Bononien. *Trebellianica, & Melioramentorum*, 15. Mar- ti 1688. *Benincasa*, Decif. XXIV.

F *Firmana Prædicta della Parapina*, 5. Decembri 1687. *Benincasa*, Decif. I.

Eadem 4. Junii 1688. *Eodem*, Decif. II.

Eadem 29. Marthi 1694. *Caprara*, Decif. III.

Fulginaten. *Fideicommissi super Trebellianicam*, 29. Januarii 1685. *Pauluccio*, Decif. XXIII.

R *Recineten. Census*, 10. Junii 1695. *Muto*, Decif. VI.

Decif. ad Theat. de Luca Vol. II.

245
DECISIO XXIX. *Romana seu Januen. Legitima.*
Est decisio confirmatoria precedens.

DECISIO XXX. *Romana seu Januen. Legitima super modo detrahendi Trebellianicam.*
Argumentum quod attinet ad casum hujus decisionis, est adnotatum in decisione 28.

DECISIO XXXI. *Romana seu Januen. Legitima.*
Superius relata decisiones, in quibus pro auctentis decidit legitimam esse tertiam totius, confirmantur.

DECISIO XXXII. *Romana seu Januen. Legitima super modo detrahendi Trebellianicam.*
Confirmatur decisio in dñ. 28. superius notata.

DECISIO XXXIII. *Romana Legitima.*
Pro detrahenda legitima haberet debet respectu ad Patrimo- nium parentis exilium habeat portionem in bonis matris statim legitimam habuerit, vel illam petierit, & pofta agat pro supplemento; secus è contra, si diminutio patri- monii contingat ab ipsa culpa, vel moris hæredis.

DECISIO XXXIV. *Viterbiens. Bonorum.*
Statutum prohibendo, ne valeat mater disponere de ejus patrimonio nisi in cetera summa extra filios, injungendo ut filii æqualem habeant portionem in bonis matris ceterum reliquiam, in quo ipsa mater nullam facere valeat extra filios dispositionem, fusile reliquum pro ipsorum filiorum legitima, & propterē mater nequit inqualiter etiam inter filios disponere, cum in legitima nullum possit filii inferre presudicium.

DECISIO XXXV. *Urbinate. Immisionis.*
In testamento militis non exiguntur solemnitates, & sufficiit si quoquomodo de voluntate constet, atque sat est, ut miles sit in expeditione, & quando in ea esse dicatur. Testes, non exiguntur in testamento militis, si de voluntate constet per scripturam, sufficiuntque etiam testes non rogati. Dispositio text. in l. hoc editali, non haberet locum in testamento militis.

DECISIO XXXVI. *Urbinate. præsens immisionis.*
Ia Germania adest Constitutio Maximiliani Primi præsiderens certas formas in militibus testamentis servandas iuxta diversas temporis contingentias, & testamento contra formam Constitutionis facta non submittetur. Talique Constitutio vel habet locum in tota Germania, vel saltuē debet servari in bello, & exercitu Imperiali, licet exercitus moretur in terris non subiectis Imperio. De jure testamento factum à milite non existat in acti pugne, exigit duos testes ad probationem: totaque materia testamento militaris in hac decisione enucleatur.

DECISIO XXXVII. *Urbinate. prætestans immisionis.*
Licit in Testamento militis nulla requiriuntur solemnitates, & sufficiat, ut quoquomodo constet de voluntate; tamē id procedit in Testamento condito in expeditione, vel actu pugnae, & maximē in Germania vigore Constitutionis Maximiliani I. Imperatoris nuncupat. Recens, que locum habet in quocumque exercitu Imperiali, licet iste exsistat in locis Imperio non subiectis.

DECISIO XXXVIII. *Romana Pecunaria, seu locorum Ministrum.*
Quod contra hæredem non bene, & legaliter conficiens inventarium sit procedendum, quodque in eius confectio- ne ad ungues servari debeat forma per leges prescripta, deinceps multis solemnitatis, & defecitibus inventariis, in hac decisione magis rarer differunt.

DECISIO XXXIX. *Romana Censua.*
Romana Cauthelē Angeli, 8. Junii 1694. *Caprara*, Decif. IV.

Romana Census 16- Januarii 1688. *Hervauſt*, Dec. VII.

Romana seu Soleptana Censum, 25. Junii 1696. *Pto.* Decif. XVI.

Romana Census, 3. Junii 1694. *Ansaldo*, Dec. XX.

Eadem 4. Febr. 1697. *Eodem*, Dec. XVII.

Romana Divisionis Vinea seu Viridarii, 14. Febr. 1689. *Be- nincasa*, Dec. XIII.

Romana Falcidiæ, *Mere.* 16. Junii 1688. *Benincasa*, Decif. XXV.

Romana Fideicommissi, 4. Februario 1683. *Xmeriz*, Decif. IX.

Romana seu Januenis legitima, 14. Junii 1680. *Martajo*, Decif. XXVI.

Eadem 15. Junii 1685. *Eodem*, Dec. XXVII.

Romana seu Januenis legitima super modo detrahendi le- gitimam, 9. Decembri 1686. *Caccia*, Decif. XXVIII.

Q. 3 Eadem

Argumenta Decisionum.

- Eadem 14. Aprilis 1687. *Eodem*, Dec. XXIX.
 Eadem 14. Aprilis 1687. *Eodem*, Dec. XXX.
 Eadem 20. Februario 1688. *Ursino*, Dec. XXXI.
 Eadem 20. Febr. 1688. *Eodem*, Dec. XXXII.
 Romana Legitimae, 14. Maii 1696. *Pio*, Dec. XXXIII.
 Romana locorum montium, 26. Junii 1697. *Prioli*, Dec. XXXIV.
 Romana Pecuniaria, 7. Junii 1686. *Mantua*, Dec. XL.
 Romana Pecuniaria, seu locorum montium, *Veneris* 11. Junii 1706. *Molines*, Dec. XXXVIII.
 Romana Præteritorum attentatorum; 8. Febr. 1697. *Mutuo*, Dec. XVIII.
 Eadem *Luna* 11. Junii 1703. *Prioli*; Dec. XXXVI.
 Romana Redditionis Rationis, 8. Marti 1694. *Benincasa*; Dec. V.

R. P. D. BENINCASA.

Firmata prædicta della Parapina,
Veneris 5. Decembrie 1687.

A R G U M E N T U M.

Licit Religioso testare minime posse, attamen ad irritandum dispositionem exigunt probatio professionis. Testamentum conditum coram Parocho, & duobus Testibus, non est necesse, ut relevetur, si subscriptio adit Testatoris. Fideicommissari accipere tenetur fideicommissum de manu hæreditatis, cui ad vindicandum spolium, & impediendam retentionem sufficit, quod colorem proberet de traditione, qui ei competere potuit.

S U M M A R I U M.

1. *H*eres scriptus debet immitti in possessionem bonorum hæritatorum defuncti.
2. Testamentum conditum à Religioso est nullum.
3. Exigitur tamen professione probatio.
4. Denominatio falsa in Testamento, quod Testator sit Religiosus, non sufficit ad probandum fuisse professum.
5. Testamentum potest quandocumque recognosciri.
6. Testamentum conditum ad formam cap. cum effes de Testam. prævia abcriptione Parochi, Testatoris, & Testium, omisso recognitionis, siue relevationis non attenditur, Adden ad Butat. dec. 475. n. 21. ver. *Tortius casus*, optimè Rota post *Gilian* ad *Sanz. Perug.* dec. 2. p. 12. & seqq. dec. 533 ex. n. 9. p. 4. tom. 1. dec. 96. ex n. 5. p. 5. rec.
7. Fideicommissarius spoliatus committit, si possessionem apprehendit non citato hæreditate, vel deputato curatore hæritatis jacenti.
8. Fideicommissum quod ex conjectura resultare prætendit, dicitur turbidum.
9. Fideicommissarius antequam apprehendere possit possessionem, tenetur iustificare bona sua à Testatore possessa.
10. Bonorum identitas in antiquis probatur ex Testibus, qui roflant de auditu à majoribus, & de publica voce, & fama.
11. Testibus deponentibus de tempore, in quo erant inhabiles ad testificandam, non creditur.
12. Identitas probatio per famam in antiquis solum suffragatur, quando illi profensis status rei correspondet.
13. Fideicommissarius qui caput fideicommissum propriam autoritatem, primi debet purgare possit, antequam ex eius inurbis cognoscatur.
14. Enunciatio facta divisione probat, quod bona proveniant.
15. Identitas probata per famam non suffragatur, si in eadem parte controverso probetur facta fuisse plures acquisitiones.
16. Ad repellendum fideicommissarium à rectione fideicommissum propriam autoritatem apprehensum simplex sufficit color detractionis.
17. Omnis Inventarius invenit unum medicis alienationibus praemunitus.
18. Jus non patitur, quod heres ordine præpostero debet discutere detractionem realitatem, & inter se fideicommissarius propria autoritate præoccupare fideicommissum.

DECISIO I.

Dicitur huiusmet causa resolutione sub die 24. Januarii præteriti, cum demandasset domini, quod videtur de bono jure etiam ad effectum immisionis, in hodiernis illius et propositione constare, dixerunt de bono jure Caroli Adriani, qui docet de requisitione immisionem necessariis, de Testamento scilicet non abolido, nec cancellato, de identitate controversi prædicti provenientis ex bonis Josephi, cuius est heres Testamentarius, & propriez immittendus venit, vel ex remed. 1. fin. C. de edit. D. *Adr. toll. vel ex interdictione Quorum bonorum*, ut notaret Marant. de ordin. *Iudic.* part. 4. diffinit. 7. num. 2. *Menech.* de adips. remed. 1. num. 39. & seqq. Rota dec. 368. numer. 18. part. 18. recent.

Neque ad retardan. petitam immisionem relevantem vi-

- Romana Residui Dotis, 3. Decemb. 1691. *Benincasa*, Dec. XV.
 Romana Salviani, 13. Martii 1696. *Pio*, Dec. X.
 Sabinensis Fideicommissi, 16. Junii 1697. *Mutuo*, Dec. XXI.
 Spoletana Bonorum, 3. Martii 1687. *Dec. XII.*
 Viterbiensis Bonorum, *Lun.* 10. Junii 1697. *Molines*, Decisio XXXIV.
 Viterbiensis Legitima, 1. Julii 1685. *Mutuo*, Dec. XXII.
 Urbinate, Immisionis, *Luna* 14. Marci 1701. *De la Tremouille*, Dec. XXXV.
 Romana Præteritorum attentatorum; 8. Febr. 1697. *Mutuo*, Dec. XVIII.
 Eadem *Luna* 11. Junii 1703. *Prioli*; Dec. XXXVI.
 Eadem *Luna* 16. Februario 1705. *Mutuo*, Dec. XXXVII.

Super Mat. de Testamentis, &c.

- possidere prædictum prædium, quando ex combinatione temporis nativitatis illorum, & ejusdem obitus longè ante sequenti, vel ipsius cognoscere non poterat, vel quatenus cognovissent, erant estate inhabiles ad testificandum, iuxta not. 11. per *Verall. dec. 71. part. 2. Seraph dec. 1179.* & coram *Ubag. dec. 78. num. 14.* ruit de facili objectum, quia in his terminis probatio per famam tunc suffragari posset, quando illi profensis status rei correspondet; sed cum neque de tempore antecedenti, quo posse deruntur Caroli auctores, neque de subsequenti, quando sicut commissum spolium, nomine iustificetur prædium fuisse possatum, tanquam fideicommissum suppositum, plane sequitur de huiusmodi probandi modo nullam habendam ex ratione, ut bene distinguat *Rip. in 1. Rom.* qna no-
 bis sub num. 56. *Legg. de acquir. posse*, quem refert, & sequitur idem *Peregrin. d. art. 44. nn. 17. circulo. ver. In hoc pūlo.* Rota dec. 105. num. 5. part. 17. recent. præfertim concurrente spolio, quod ante omnia purgandum venit, posthabita quamcumque cognitione, & discussione super meritis, etiam spoliator posset eandem rem ex alla causa retinere, in terminis Mart. Medic. exam. 13. nn. 27. 28. & 86. Rota apud *Poth. de subbaris*, in addit. dec. 121. nn. 19. & seqq.
13. Accedit ad confundandam prætentam identitatem, quod non solum prædium in divisione sequitur inter Josephi autem Caroli, & Jo Franciscum fratrem, enunciatum mit hæreditarium eorum parentum, unde eliditur certa iustificatio, quod a proavo fideicommissario proveniat, ut puncto firmavit Rota dec. 318. ex n. 15. *uig. ad fin. Signatur sub art. 19. part. 12.* recent. fed illam ulterius excludunt plures acquisitiones bonorum, quas fecerant dividentes intra controvèrsiam tenentes, ut deponunt ipsi Testes in contrarium examinati, ad quoc ratione confusio, & incertitudinis, adducta probatio identitatis, ut aqua voca non suffragatur, Jacob a S. Georg. in *Irbr. ff. d'or. o'ndre. n. 23. S. 24. Rolan. conf. 82. nn. 17. lib. 2. Rota dec. 175. nn. 5. & seqq. part. 6. & dec. 15. nn. 4. par. 15. & dec. 406. nn. 5. uig. ad 8. p. 18. recent.*
- Tandem ad convincandam quod magis irrelevante allatum exceptionem fideicommissarii, si stipulant etiam detractiones, quarum colorata solum, & probabilitas apositio sufficit, ut fideicommissarius teneatur capere bona de manu hæritatis, ne alias preposterior ordo judicii restringendo prius quam detrahendo, *Argel. in 1. in fin. ff. Quoram legat. Peregrin. de fideicommiss. art. 47. n. 60. Martecoff. var. resol. cap. 1. sub n. 34. Rot. dec. 121. n. 6. p. 15. & dec. 24. n. 11. & dec. 395. n. 6. 16. rec. cum concord. in Romana Manente. 8. Junii 1683. *S. Et in opere catus*, coram R. P. D. meo Caccia.*
- Nihil obstante, quod legales detractiones, prout sunt legitima, & trebelianica, prætentandur consumptim ob defecum inventarii, ac plurimas alienationes bonorum, de quibus in folio ad partes dato, accidentales vero confitentes in supradictis acquisitionibus dicuntur partim illiquidam, partim vero a creditoribus gravatorum facta. Siquidem quod primas nominis modice probant alienationes bonorum ad fideicommissum pertinentium, unde non artent etiam omissione inventarii, præteram illarum consumptiōnem operari non possunt, Rota dec. 121. n. 5. p. 14. rec. & latius in Romana detractionum 23. Martii 1683. *S. Quoram*, cum fa-
 quentib. coram Me. Illiquidam vero quodam reliquias refutans, ut præceduntur ex alia particulari confusione pro debitis gravatorum (nondum tamen iustificati) non est profensis Indaginis, quia hec omnia maturius discuti debent post immisionem conceffam, nec hæres interim constituidis et petiunt illarum, aut fideicommissarius, post oblationem ei factam de portione debita, liberandus a restituitione residui, cum alias sibi jus diceret præoccupato fideicommissario, quod estet inquit tanta siuorum iurium ambiguitate, ut exactione Text. in 1. in princ. ff. *Quoram legat.* egregie confundit *Natt. cons. 653. sub n. 1. C. Cravetti. conf. 376. n. 24. Mart. Med. exam. 13. n. 19. ver. Ego auctor. uig. ad 34. Hodler. ad *Surd. dec. 333. n. 9. & 10. Rota dec. 612. nn. 20. & seqq.* coram Bicchio.*
- A que ex his non docto de fideicommisso claro de professione sine virtute, & quod Adriano nihil superpetra detractione de illius bono jure constare decimus est etiam ad effectum immisionis.
- Utraque, &c.

R. P. D. BENINCASA.
 Firmata prædicta della Parapina.

Ven. 4. Junii 1688.

A R G U M E N T U M.

Idem est, ac precedens Decisionis.

Decis. ad *Theatr. de Luca Vol. III.*

S U M M A R I U M.
 Hæredi Proprietario post obitum Usufructuari debetur immissio.

2. Religiosas condere nequas Testamentum.
3. Ad infringendum tamē Testamentum non sufficit simplex denominatione, nisi probetur fuisse emissum professum.
4. Testium dicta sunt regulanda a ratione, quam redunt, ita si ea si insufficiunt, talis quoque reparari debet illorum depositio.
5. Attestationes extra iudiciales iuratae, recognoscuntur, & admicula-
 tri probant.
6. Testamentum factum ad formam cap. cum effes de testam. nullius of momenti, si à Testibus citatis interesset habentibus non relevatur, & n. 7.
8. Si tamen Testamentum fuerit à Testibus subscriptum non exigitur relevatio.
9. Sed tantum sufficit recognoscit carcerans vel per ipsos Testes, vel per habentes notam manum.
10. Heactenus recognoscit presenti non posset in Judicio possessoria.
11. Minus qui se concurredit observantia.
12. Observantia Testamenti probatur ex mandato alieni concessa tamquam baredi in omnibus Testamentis.
13. Examen Testium nulliter faciunt nisi penitus probare valent.
14. Professo apprensor a propria autoritate per Fideicommissarium dicuntur possit.
15. Immissio vigore leg. fin. Cod. de edit. Div. Adr. tollen. posset considerari per Judicium ad quem.
16. Remedium leg. fin. Cod. de edit. Div. Adr. tollen. dicitur posse, si possumus quoniam recuperanda possessio.
17. Curator non est deputandus bareditate quod non est jacens.
18. Simplex titulus patavinus non praferatur possessorum à quo, etiam si possidenter excusat a pena.
19. Statuum fuisse prohibet, ne bona illius Territorii transfigatur possit in forenses.
20. Ut Statuum locum habeat, requiratur utraq. abjectio per sonum, & bonorum.
21. Statutum Laticale nunguam Clericos comprehendit.
22. Sive statutum loquatur in rem, sive in personam.

DECISIO II.

Aprobantes Domini fundamenta Decisionis in hac causa emanata sub die 5. Decembri proxime præteriti decreverunt item immisionem favore Caroli Adriani ad controversum prædium tamquam hæreditarium Josephi Carelli, qui in suo Testamento hæredem reliquit usufructuarium Jo. Franciscum germanum fratrem, proprietarium eundem Carolum ex communi foro nepotem; unde post Testatoris obitum defunctum etiam Jo. Franciscus, & proprietate consolidata cum usufructu immisso eidem proprietate retardari non debuit, s. fin. infra. de usufruct. Gratian. discept. 779. n. 30. & discept. 899. n. 5. Rota coram Coccin. dec. 195. n. 17.

Neque attendi meruit repetitum objectum, quod Testes effecit Equis Hierosolymitanus, prout verè talem fuisse ab hæredi negari nequit, attraea honorifica ejusdem tituli inscriptione in Testamento, necnon judiciali examine duorum Testium, de quibus in Summ. Jacobi Carelli colliguntur s. ultimum, & properterā tamquam Religious Testamentum condere non posset; ut revoluti Rota coram Ludov. dat. 87. & dec. 334. utroque per tot. part. 14. rec. Siquidem non negotiatur Carolus, quod Josephus se nominaverit. Equitem in Testamento effecit sicut fuisse, quod denominatio ipsa operari non posset effectum eius ultime voluntatis destrictum, non confito de solenni professione ab eo emissa in fac. Religione, sola enim confessio tituli non tollit, nec conferit titulum, aliis dependeat a potestate Superioris, seu ab infinito, ut habeat in exercitu, ut per haec verba in individuali casu respondit Rota coram Mohedan. decisi. de præsumpt. & præteralias allegatos in præcedentis decisione, probat etiam Boden. oper. moral. resolut. 10. a. 29. & 30. tom. 3. Sporelli. 2. n. 76.

Testes verò in contrarium adduci nullam merentur fidem, quia unus tantum deponit de illius professione in Ordine Melitensi, sub incongrua tamen, & minus concludente ratione, nempe quod videtur ejus privilegium in judicio producere: in occasione, che voleva esse aente dalli pefi Camerali ultrâ non explicando, an præsumat hujusmodi exemptionem obtinuerit in judicio tamquam Religiousus professus; eodemque laborat debet alterius depositio, quia singularis etiam in suo dicto narrat solium de auditu ab eodem Josepho: Che li Sign. Cardinal Pio gli havesse attenuato di far la professione in Roma, senza andar a Malta, non profundo, Q. 4 an exin-

an exinde ad solemnum professionem devenerit. Certum est autem, quod dicta Testium de jure veniunt regulanda a ratione, quam reddunt, ita si ea sit inefficax, talis quoque reputari debet illorum depositio, ut singulariter notar

⁴ Bald. in leg. *Conventicula n. 6. C. de Episc. & Cler. Burfat. conf. 197. n. 35. lib. 2. & conf. 331. n. 34. lib. 3. Rota coram Ludovisi. dec. 510. n. 5. & coram Dunoz. jun. dec. 731. n. 22. & seqq.*

Fortius quia destruuntur etiam ex contraria depositionibus Testium Sacerdotum uniformiter afferentium praeferatum Josephum nunquam professionem emisisse, immo plures tractasse iuxtam ducere mediante ipsorum opera. Et licet postremus hujusmodi attestations extrajudiciales apparet quia tamen finitur, recognoscere de cisis, & administrantur ulterius ex longava acquisientia sacra Religionis, que nunquam Testimentum impugnavit (cui si vere fulsit nullum, principalius id competebat) prouidubio admitti debent, & alii prevalere, Odoiro, in l. *in sanctissimam, in fin. C. de probat.* Rota dec. 11. n. 7. p. 7. rec. & cor. Burfat. dec. 306. n. 6. & coram Eminent. Cerro dec. 67. n. 19. & 38. & dec. 84. n. 2. & 9 apud Zuf. de prece.

Minus aificit, quod Testes Testamentarii non deponant de integro tenore dispositionis, sicut requirunt in ea, que fit ad formam *capitulum de Testim. ad tradita per Hondon. conf. 26. ex num. 9. lib. 1. Rota dec. 210. n. 3. & 6. par. 3. recent. & simplex illius scriptura super ab Adriano producta nullam probacionem faciat, cum non tantum recognoscet eis quia relevatio deficiat, in authenticam formam etatis omnibus interesse habentibus, juxta proximam quam posuit Hondon, in *codem conf. 26. num. 16. & seqq. Rota dec. 375. n. 6. 7. & 10. par. 13. recent.**

Quoniam per specialia subscriptionem Testium, que in sufficienti eorum numero facta est, suppletur requisita depositione super integro tenore Testamentorum depositio videtur ex ipso quod subscripturatur, ut dicit Bald. in l. *fin. C. de edit. D. Adrian. solle. & declarando contrarias auctoritates resolvit Rota in dec. 33. nn. 8. & seqg. & signanter. n. 16. par. 4. recent. tom. 3. & comparatur dec. 210. n. 3. part. 13. in contrario alegata.*

Et licet videatur adhuc nequivale recognoscere eorum carceris, vel per se, vel per alios habentes notam magnum, ut in dec. 3. n. 6. & 7. apud Gilian. *ad Stat. Peru. & dec. 27. n. 11. part. 13. rec. attamen neque ista folemnitas, neque alia relevationis in praesenti casu desideratur, quia vel neutraria illarum confidenda aenit in hoc privilegio judicio profectori, ubi de poli purgatione agitur. Bart. in l. 1. sub n. 10. C. *quoniam honorum, Menoch. 1. p. 10. rec. dec. 400. n. 14. Rota coram Seraphin. dec. 333. in priu. & dec. 664. sub n. 2. p. 3. recent. vel quia concurreat incontra Testamenti obseruantia, quo robur tribuit cuiuscumque scriptura, etiam si alias esse minus folemnis, & informis. I. s. 274. n. 3. C. fidicommis. Bald. conf. 400. n. 5. lib. 4. & conf. 401. n. 9. lib. 5. Rota dec. 342. n. 8. coram Pamphil. & dec. 209. & 10. par. 17. recent.**

Observantia autem aperte convincitur; nam per scriptum 40. annorum, & ultra nemus unquam impugnavit praeferatum Testamentum: quinimum ad formam illius Jo. Franciscus possedit controversum predium tanquam sibi ad ultra quendam reliquum, coque defuncto judex de partibus nominatum vigorem ejusdem Testamenti concessit Caroli ut heredi proprietari mandatum de manuteneantur, quod signanter ad hunc effectum praetendit Rota dicta dec. 42. num. 3. coram Pamphil.

Parum relevante, quod Joannes Franciscus non quidem titulo usufructus, sed aviti solidi fidicommis profereret predium, cum istud tanquam illo sufficiens alienare curavit, requito consensu Jacobi colligantur, quem credebat post eius mortem in eo successurum, ut deponit Testes, *summ. Jacobin. 4.* Quoniam ultra quod nullus docetur praesitus allegatus consensu, minime alienatio praedii efficienda, removetur ulterius objectum, quia praefati Testes praeter plurimas exceptions, quas patiuntur in dicto, & in personis, fuerint perperam examinati sint interrogatorioris partis, & nulla facta intimatione diei, & hora ejusdem examined, quia praecipue omissione non erat, non affligant in litteris remisorialibus termino probatorio, inter quem illud confici debuerit; unde nihil proferit ad confundendam obseruantiam, seu ad impediendam. Carolo immisionem, cum in his terminis nullum praebat indicium veritatis, *Ubert. de cit. cap. 13. n. 6. 4. Rota coram Verall. dec. 274. n. 1. & 5. p. 3. & cor. Pan. dec. 50. n. 10. & p. 2. tom. conf. Farin. dec. 214. n. 2. & 3. dec. 307. ex parte. ad 4.*

Nec magis aificit, quod mandatum de manuteneendo alias obtentum ab Adriano, fuerit postmodum revocatum

prævia manutentio Jacobo concessa tam per Judicem de partibus, quam per A.C. acdemum per rescriptum Signaturi Jutiftis, cum clausula *Sine præjudicio*: Quia non existit elidit adducta observantia, dum Jacobo manutentio decretata fuit, non ob defectum legalitatis Testamenti, sed ob præfatum fideicommissum, quod tunc etiam pro se duxerat, & vigore cujus præoccupaverat possessionem, ut in *summ. num. 2.*

Hinc est, quod iura illius, cum adhuc turbida appareant tam in ordine ad vocacionem, quam in ordine ad identitatem bonorum, & incompetentiam detractionum, ex late firmatis in priori decisione *§ Ministr. arg. ad fin. iterum dixerunt quod profilio ab eo apprehensa remanserit nulla, & spoliativa, uti capta eodem Carolo minimè citato, ne deputato Curatore hereditati jacenti, quorum alterum requirebatur iuxta montum *suri consuli in l. Denique. § Quæsum. ff. quod vi. in cl. clam. Rota coram Eminent. Cerro dec. 332. n. 10. ubi concordan. Et consequenter eidem idem profili relaxanda est per viam immisionis, cum non attentis praallegatis decretis, adhuc possit Index ad quem procedere ad restituitionem spoliati, remedio *l. fin. C. de edit. Div. Adrian. solle.* quod etiam dicitur possessorum quasi recuperanda possit. Bartol. *eadem l. fin. sub n. 20. Bald. conf. 141. n. 1. v. 1. Non enim lib. 1. Ridolph. in præz. 2. cap. n. 186. 15. Rota coram Burfat. dec. 119. Afilic. dec. 119. sub n. 8. Rota coram Burfat. dec. 119. n. 6. ibique Adden. litt. B. & coram 16 Rembold. dec. 120. num. 12.***

Tandem nullius est momenti, quod reus convenitus petitendo possit esse prædictum prædicti cumulaverit unum cum fideicommissum etiam titulum hereditatis ab intestato Jo. Francisci; unde cum ultraquæ hereditatis efficit aditum, & habetur fatem hereditum bane fidei putativum, opus non fuerit citare Adriani, nec dare curatorem hereditatis, quod non erat 17 jaceens, sed plena, Card. *de fin. 197. n. 11. & 198. n. 9. de fidicem.*

Nam præterquam quod simplex titulus putativus non preservat possitionem à viuo, etiam possidente excusat à poena, ut de *qua Text. in l. Si quis in tantum. C. n. 2. vi. & Gloss. in l. Non est subiung. C. de leg. & egregie distinguunt Rota dec. 121. 18. n. 3. & 4. p. 15. & dec. 24. n. 5. sequit. ad 10. c. c. scilicet penitus difficultas, quia non subfinit, quod Jacobus fuit a patre ab intestato Jo. Franciscus, cum imo ejus etiam intestato successio de fidei sit eidem Carolo tanquam in grado proximi; & licet ille sit Civis Firmanus, & in eadem Civitate Statutum vigeat prohibitorum, ne bona illius Territorii possint in forenses ullo unquam titulo, sive inter vivos, sive per ultimam voluntatem ex Testamento, vel ab intestato, ut in rubr. 88. lib. 4. attamen quia defunctus non era de Civitate, nec de Districtu Firmi, sed tantum Civis, & Incola Montis Elpari, eadem municipalis dispositio trahi nequit ad exclusionem Adriani simili forensi, & Clerici; etenim ut ea locum habet, requirebatur ultraquæ subiectio personarum, & bonorum, ad vulgat. dec. coram Merlin. la 325. & in ret. 228. n. 20. 19. p. 8. & dec. 196. num. 6. & seqq. apud Tor. de post. futur. success. Praesertim considerando, quod ob defectum omnimode jurisdictio statutum laicale nunquam Clericos comprehendit, ut in terminis traditum Menoch. *conf. 870. n. 10. Redenach. conf. 69. per 10. Cyriac. controv. 529. ex 38. Concio. resolut. ex 3. v. 1. Poena r. solut. 5. n. 5. & 6. Sperell. dec. 12. n. 52. & dec. 100. n. 26. Rota coram Bich. dec. 466. ex 19. Non attendit contra distinctione, quod Statutum predium loquatur in rem, non in personam, quia quidquid sit de hoc, talem distinctionem perpetuo rejecit Rota, ut videtur est in eadem *decis. 22. 466. n. 23.* Et ita utraque, &c.**

R. P. D. C A P R A R A .

Firmata prædicti della Parapina.

Lun. 29. Martii 1694.

A R G U M E N T U M .
Ea que in decisione superius relata decisiva fuerunt, hic probabantur.

S U M M A R I U M .

- 1 *Sententia transit in judicentum, si intra biennium n. 2. statuerit.*
- 2 *Validitas sententia probatur, si servata dignoscatur requisita dec. 260. part. 2. Caputque.*
- 3 *Acta sua in indice manutentiois transportanda non sunt in iudicio super negotio principalis.*
- 4 *Testamentum non viriatum plene probat, & virtute illius debetur immisso.*

6 Roli.

6 Religio in una potest refari.
7 Exigunt tamen probatio professionis ad irritandum illius Testamentum.

8 Ex ingressu in Religionem non inferatur ad professionem.
9 Habitus non facit Monachum, sed profilio.

10 Profilio est iustificanda.

11 Negatur enim profilio probatur ex inspectione liberorum Religionis.

12 Quia requiruntur ad indicendum tacitam professionem.

13 Post sacram Tridentinum Concilium tacita profilio rarissime congit.

14 In quo casu delatio habitus non probet professionem in Equite Hierosolymitano, & n. 15.

15 Ad hoc Testamentum conditum ad formam cap. cum off. de Testam. valens, Teste debet depone de toto tenore Testamenti.

16 Non requiruntur d. depositio in Testamento d' Testatore subscripto.

17 In re exteris alienis prohibita forsan succedere nequit.

18 Locus originis Testatoris probatur ex emunariis.

19 Ut Statuum locum habebat, requiruntur subiectio Persona, & bonorum, & n. 21.

20 *Ubi de communi sinistra dicitur legitimus contradictor debet docere legitimis possidere, quid ejus sit clarum, quidque herediti derivations non competant.*

21 *Postesse fideicommissarii dicitur virtuosa, si capta non fuerit de manu herediti.*

22 *Postesse fideicommissarii est virtuosa, si capta fuerit vel non citato herediti, vel alio non deputato curatore hereditati incendi.*

23 *Manutentio non validat post officium virtuosa.*

24 *Fideicommissarius quod prætentitur ex conjecturis probari, dicitur turbidum.*

25 *Testis sufficit, ut interim concedatur immisso herediti scripto.*

26 *Testis mendax in uno est mendax in omnibus ad individuatum instrumentum.*

27 *Testis unius non probat.*

28 *Testis deponens ad auditu ab ipsa parte non probat.*

29 *Ubi fideicommissarius possit impetrare immisso herediti, debet identitatem probare per speciem, non autem per generales demonstaciones.*

30 *Ubi aliquid est destrandum, nunquam fideicommissarius dicitur legitimus contradictor.*

31 *Deteriorum incompetencia est discutienda post purgatum spolium per fideicommissarium.*

32 *Ubi usque non ad eum, nunquam restringi in integrum conciditur.*

D E C I S I O III.

Prævis duabus Decisionibus firmatum fuit per Sententiam Rotalem coram R.P.D. meo Benincasa dandam esse Immissionem Caroli Adriano super praedictio controverso; & qua sententia licet fieri interposita appellatio, cum tamen appellantia eam non fuerint prosecuti, dedi dubium tamen formam Commissionis: An conteret de iudicata, seu potius de causa refutacionis in integrum & responsum fuit quod primam partem affirmative, negativo vero coram secundum.

Ratio resolutionis prima pars fuit, quia à die 20. Junii 1689. qui fuit appellatum, per biennium, & ultra nondeterminata liquido gestu fuisse in causa, minime protogata fatalia; unde causa remanserit deferta, & sententia transiit in rem iudicaram, ac si non fuisse appellatum, *aut. ei. C. de temp. appellat. cap. cum sit Romana de appellat. Clem. supplicatione eod. v. V. in præz. 16. n. 3. & 2. Put. dec. 311. lib. 2. in corr. Rot. dec. 376. n. 7. & 8. part. 17. & dec. 15. n. 2. & 3. p. 13. rec. & in Romana Pecuniaria 27. Junii 1687. s. inca etiam coram me.*

Non deficit sententia validitas, & iustitia potissimum requisita pro re iudicata; prima enim refutatio ex concursu

2 requisitorum vulgare *Decisio Caput. 260. p. 2.* Nec obesse potest oppositus defecitus integræ transportationis auctorum dum ea, quæ deficiunt, vel sunt irrelevancia, vel respondeant iudicium manutentiois, quæ non sunt transportanda in alio Judicio, ut hic super negotio principalis, ex no-

3 tatis per Posth. de manut. obseru. 69. sub n. 30. v. 16. n. 1. de iud. Rot. dec. 185. p. 13. rec. & pro irrelevantiis etiam agnita fuerunt ab ipsi oppositoribus, dum patet fuerunt di- scuti merita Causa, deducendo etiam propria jura usque ad sententiam, & expeditionem, absque ulteriori oppositio-

4 ne, ut advertit Rota dec. 116. sub n. 1. p. 2. v. 2. conf. Parin. & in Carpencoraten. Legitime 24. April. 1694. s. Non obstat coram me.

Jutiftia vero emergit ex eo, quod sententia concedit immissionem Caroli, ut hæredi scripto in Testamento Josephi Carelli, quod cum non sit nobilium, non cancellatum, neque in aliqua parte vitium, plene probat, & probatur, Rota coram Coccin. dec. 2226. num. 5. & seqq. in

5 Nullatenus, & secunda in §. Minus efficit.

Agnoscentes validitatem Testamenti rei conventi confi- giebant ad statutum Firmanum prohibitorum alienationis bonorum in forenses, inferendo, quod cum Carolus sit de Monte Elpari, & prædictum de quo agitur, situm Territorio Firmano, redditus proinde tamquam exterus, incapax in illo succedendi Bellon. de iur. acresc. 6. 7. & 52. n. 10.

Venit obiectio celestis, observando, quod Joseph Te- stator, & Jo. Franciscus ejus frater possessores prædi-

non

non erant de Civitate, & districtu Firmi, sed bene cives, & habitatores Montis Elipari, ut ex fine illius communatis, & ex enuntiatis in omnibus instrumentis, & Testamento, 19 Rot. cor. Merlin. dec. 146. n. 3. & coram Dunozet. dec. 316. num. 3. Unde tanquam forenses, & non subditi, poterant in alium forent, multò magis, ut hic, Nepotem, alienare, illumque heredem instituere. Surd. conf. 84. nn. 26. & 27. Eugen. conf. 9. nn. 39. lib. 1. Honde. conf. 13. n. 9. & 10. lib. 2. Cephal. conf. 13. n. 8. Laderch. conf. 64. n. 2. Buratt. conf. 8. nn. 27. Redenach. conf. 64. n. 21. Cyriac. controver. 297. n. 19. Cum ad effectum, si statutum affectum, reprobatur utraque subjecto bonorum feliciter, & coram, juxta firmata per Rot. dec. 197. n. 44. p. 5. & dec. 288. n. 42. p. 8. & dec. 416. n. 6. & legg. p. 16. rec. & coram. Aman. Dun. testit. dec. 528. n. 9. & in secunda decisio precedens instantia §. 5.

Nec subfistere viam est prefatos fratres suffici etiam cives salem originarios Firmi; sive littere testimoniales ipsius iuritatis ad exhibita in Summario Rorum. num. 18. testimonium peribent folium de familia Carelli, descendente à Catalino, qui fuit alter ex filiis Julii fideicommitentis, non autem se extendunt ad integrum familias, nec possint se extendere; cum Iulius communis stipes sit de Monte Eliparo, & ibi sepultus cum dicta enuntiativa, d. Summ. an. 36. à quod descendunt Actores, mediante Matthæo alterius filius Duran. dec. 180. num. 9. & in rec. dec. 236. n. 11. p. 5. & dec. 24. p. 11. & 12. p. 16. rec.

Cessat pariter tertiaria requiritum propter detractiones legitimes, & trebelianica Carolo heredi competentes, & acquisiciones à Matthæo, ut supra factas, que etiam à prædicto separandæ; ubi enim est aliquis detrahendam, nunquam fideicommissarius dicitur legitimus contradicitor ad impietatem hæreditatis immisionem, juxta Text. in l. debitor. C. de 4 pæt. Surd. con. 7. n. 7. Rota coram Bich. dec. 330. n. 9. & legg. dec. 227. n. 4. p. 11. rec.

Recurrebant rursus ad fideicommissum Julii Carelli, & ad pollofensem illius vigore adeptam; sed hec fatus viam non fuit ad impedirem immisionem hæredi, cum ad istum effectum, ut fideicommissari dicantur legitimis contradicentes, non sufficiunt, quod possident, nisi etiam possident legitimè, & non viriose, & ulterius incontinenti docet de eorum iure clero, & quod competant hæredi detractiones, juxta notata in final. & in Dec. n. 48. C. de editi. Dv. Adrian. tollen. Bartol. in l. filiam, & ibi Alex. ff. ad Trebell. Card. de Luc. de fideicom. diffr. 57. n. 8. Scruplin. dec. 271. p. 10. rot. Rot. dec. 115. n. 2. p. 1. & 279. n. 2. p. 1. & dec. 395. n. 1. p. 26. rec. & in Balneoregina. fideicommissi 14. Aprilis 5. Nec ad impedimenta, & 16. Junii 5. Et res ipsa, coram me.

Fideicommissariorum autem postea fuit viciosa, tum quia non fuit capta de manu hæredi Gregor. dec. 206. n. 5. & dec. 115. n. 3. p. 1. & dec. 116. n. 2. p. 3. rec. & coram Cerr. dec. 764. n. 6. tum etiam quia eo non citato, vel saltem non deputato curore hereditati facient, Angel. de legi. Contradic.

214. 9. 11. art. 17. n. 25. Rot. coram Greg. dicta dec. 206. n. 7. & dicta dec. 115. sub n. 3. p. 1. rec. sanct. mem. Alexand. VIII. dec. 116. n. 10. Dunozet. dec. 740. n. 4. & dec. 743. n. 1. & in rec. dec. 215. n. 22. p. 11. Card. Cert. dec. 92. n. 13. & in dicta Balneoregina. 16. Junii 1690. §. Quodquid enim, coram me.

Non relevante, quod vitium possessionis fuerit purgatum ex mandato de manu hæredi, & concessione concele. à Judge de partibus, & deinde ab A.C. per recripum Signaturæ justitiae canonizatum cum clausula sine præjudicio; quia manutentio non validum pollofensem vitiosam, cum ea concedatur etiam vitiosus ingresso. Posth. de manus. obseruat. 42. n. 144. & etiam prædoni, ac spoliatori. Posth. dict. obseruat. 42. n. 113. & dec. 63. n. 3. post eundem, & dec. 6. n. 29. & dec. 64. n. 2. p. 2. divers. & præcise respondit Rota dicta dec. 115. numer. 4. p. 1. rec.

Fideicommissum verò non est viam elucceferi, ea requirita claritate, dum tonum pertinet à conjecturis, que cumulate ad convicendam reciprocum redditum rem dubiam, ac disputabilem, Card. de Luc. de fideicom. diffr. 197. n. 9. Rot. coram Bichio. dec. 612. n. 15. & legg. & num. 19. Rotam. rec. dec. 173. n. 4. p. 15. quod sufficit, ut hoc interius concedatur immixtus hæredi scripto, ut præter mox allegatos dixit.

27 Rot. dec. 121. n. 12. p. 15. rec.

Non ministrabat id via, eff identicas, dum ad illam probandum adductum est Teftes de auditu, & publica voce, & fama, quorum duo convicuntur de mendacio, dum deponunt agnovisse Julium fideicommitentem, quando ex combinatione temporum constat illum obiisse ante eorum nativitatem, vel paulo post; & reliqui non concidunt, ut bene ponderat precedens decif. R.P.D. Benincasa 5. Decembri 187. p. 6. Contra iuriam turbidam, confitentes vero Matthæi filii fideicommitentem, & lo. Francisci illius Nepotis, quorum prima defensum ex depositione eorumdem, Tefsum, qui mendaces in uno, præsumunt etiam in aliis, ob inducitum iuramentum, ut in individuo dixit. Rota

28 cor. Ubago. dec. 78. n. 14. & altera ex Tefsum, quorum alteri qui depositi si de ordine. lo. Francisci volentes alienare præsumunt controversum requiriſſe conſensu Jacobi, et

Anto-

DECISIO V.

Postquam per obitum Dominici junioris ultimi heredis gravati casus evenerat substitutionis Puellarum pauperum Montis Altii juxta dispositionem bo. me. Patriarcha de Blondi, qui signanter mandavat in Testamento cuncta ejus mobilia vendi, & premium reinvestiri in tot. locis. Motuum non vacabilibus, censibus, vel bonis stabilibus, fuitnum per convenitum a predictis virginibus substitutus Carolus Fabius Sanonetius tanquam medians heres ejusdem Domini, ac hoc ut mobilia restituere, vel indicaret demandatum investimenti: sed cum neurrum praefare unquam curaret, iubet ab A.C. deputatus contra eam relaxavit mandatum executivum, quod licet existimat DD. non esse exequendum sub die 6. Junii 1692, attamen causa hodie reproposta, & facta melius deducit receiverunt à decisis.

Corruit siquidem primum decisionis fundamentum circa inexistentiam d. Mobili, cum illa revera fuisse in hæreditate fideicommitentis, & quidem considerabilis valoris aperte demonstrat duplex contradicuntur Inventarium contemporaneum confectum à Virginie Cribellia Matre, ac Turtice ipsius Domini, quoniam scilicet honorum Joannis Viri, & alterum Testatoris, quod bene probat omnia, in eo descripta esse de bonis hæreditariis non solum contra confidem, & hæredes, sed & alios habentes ab eo causam etiam mediatis, ad tradita per DD. in l. cum r. 8. Titulus. ff. de condit. & demon. & præcipue per Bald. in l. final. 5. 1. C. de Jur. de lege. Spad. con. 335. n. 2. & 10. lib. 2. & conf. 272. n. 3. lib. 3. Ad den. ad Buratt. dec. 637. ex na. 1. Rota coram Dup. sen. decis. 23. n. 7. & 2. & coram Priolo dec. 294. n. 16. Esto, quod essent Pupilli, & minoris, qui ligantur indistincte provida lege Inventarii, s. pupilli Aut. de hæred. & falcid. Grat. dicit. 766. n. 57. Mart. Medic. exim. 45. n. 13. Rot. coram Dun. 2 Jun. 4. dec. 696. sub n. 5. & 6. & dec. 109. n. 3.

Neque obstat, quod descriptio bonorum à Turtice facta, destituta sit solemnitatibus statuariis, quia non exinde pretendit potest ut nulla, seu quod Pupillum non obligasset: nam sicut in præcedenti Matris actione cum beneficio legis, & inventarii, hujusmodi solemnitates non requirebantur. Pic. ad nat. Urb. glo. 7. n. 10. & num. 109. Thomat. dec. Maccarat. 170. n. 19. & dec. 295. n. 14. Rota dec. 126. num. 22. part. 7. & dec. 153. sub n. 19. & legg. p. 3. recen. Ita nec etiam in subsequenti rei hæreditaria descriptione, quæ aliud non est quam Inventarii, & additionis sequela, ut ceteris cumulatis autoritatibus firmavit Rota dec. 153. ex. 15. p. 15. repetita coram Priolo inter eius improbas. la 137. in ordine.

Fortius igitur, quod valde verisimilis, rum attente qualitate, cum etiam quantitate illius suppellebilis, & sanè inspecta illius qualitate, quia nonnulla mobilia apparent Ecclesiastica, prout sunt la. & la. Borgia, aliaque familia Parmenta ad factos suis destinata, adeoque convenire tantum poterant fideicommitentis, qui patriarchali dignitate jam fuerat insignitus, ac diu gererat per tres successivos Pontificatus majorum praefectorum facili Palati Apostolici; & licet ita specialiter fuerint legata Ven. Ecclesie Sancti Augustini Monitis Altii Testatoris Patrizie, bene tamen describunt ad eruditam scriptura veritatem quoad alia etiam prophana, quæ sunt restituenda substitutis. Pereg. de Fideic. art. 35. n. 22. & art. 54. n. 25. Rot. dec. 399. n. 42. p. 5. & dec. 425. n. 9. p. 13. rec.

Itidemque ipsofum quantitate considerata, quia nonnulli Magno præstili congruebant, non vera private Familiæ, qualis fuit illa hæreditis gravata, tanto luxu non afflata, tanquam de recenti suum splendorem, ac ferè integrum Patrimonium recipiens ex bonis ejusdem Patriarchæ. Tutoris autem, vel mulieris confessio etiam non formulis præjudicavit, quando aliud apparuit, administrata, in l. Si Mater C. de Contrahenda empl. Gabt. con. 1. n. 15. lib. 2. Posth. resol. Crois. go. n. 35. Rota coram Achill. de Graff. dec. 5. 11. de confession. & in rec. dec. 263. n. 10. p. 7. & dec. 224. n. 29. & 30. p. 9. & in Romani falcidiz. 31. Januar. 1624. s. lit. c. coram me. Rondinino, & 25. Junii 1625. s. Quoniam. coram Rever. Hervaulx Archiepiscopo Turronensi.

A quo hinc nullius est momentum, quod Turtix non assertivæ, sed dubitative loqua fuit, exprimendo scilicet in inventario, Benchi si dicomo della bon. me. di Monsignore Fabio Patriarcha Blandi; quia fuit expreſſum id pro majori cautele Pupilli, nempe ad hoc, ut bonorum descriptio facilis impugnari posset, quoties ut exrona detecta unquam fuisse, sed cum Dominicus etiam fatus maior nullo unquam tempore docuerit de errore, quin immo adum in omnibus positivè approbarit, recipis ab ea mobilibus uti fideicommissariis non sine amplissima liberatio, & quietantia ex abundantia folemente.

DECISIO IV.

Postquam Antonius Alamanus per tres sententias Rota

Anto-

solemniiter stipulata occasione transitus ad secunda vota, sequitur in his circumstantiis, quod talia verba etiam opinativa, & simplicis credulitatis, omnino reputari debentur. 7 veritas expressiva, ut egregie moner Baldus in l*l*ib.* in cap. 1. n. 29. si sit non conetur. Gratian. *di cap. 766. n. 60.* & 61. Angel. de *confess. lib. 2. queat. 12. num. 41.* & apud Michal. *de Vos. dec. 62. n. 14.**

Correspondit primis discreta adnotatio bonorum quorumcumque liberorum Joannis Viri Virginis in alio separato Inventario, ut sapientius dictum est; ex ea namque sufficienter arguitur, reliqua existit diversa naturæ, & qualitatæ, que si essent inter se comprehensa, fuisse utique tandem libera à Tuncire descripta, non ut cedentia sub fiduciomissio, ad Texian. *l. s. quis donatus, ff. de usur. Rota. dec. 54. n. 12.*

Ad stipulante maxime similiter attestatione Monialis filie Virginis, & fororis respectiæ d. ultimi hereditatis gravata depositis expensis, omnia mobilia, quæ in inventario Particularis apposita sunt, suffit & esse eadem in individuis reperta in eius hereditate, reliqua vero spectare ad hereditatem Joannis Patris, ut in specie de attestatione persona domestica verisimiliter informata ad verritatum Fusar. *de subf. 9. 612. n. 34.* & 35. *Rota in det. 37. n. 18. in p. cum seqq. 14.*

Præterea peculiari animadversione digna videbatur uniformis loquendi modus adhibitus per Tuncirem in alia parte controversiæ Inventarii, dum notando sericum Conopeum punicum coloris, subiuxit, *Che. de s. f. 5. Carlo Borrom. & nihilominus dubitari minimè poterat de hujus afferitionis veritate, cum tale illud suffit aseveraverit Testator in sua dispositione, summa. Puerellar. n. 1. Credet vir Argumenti ex generali observantiæ etiam judicialiter inducere dicti Inventarii, dum ad tenorem illius fuit & ipsi concessa immenso Pueris acriteribus super aliis diversis bonis in eo contentis; non potest enim unus, & idem actus in iis, que habent unicam rationem, & connexionem in parte, & partibus approbari, & reprobari, *l. cum quarum 16. ff. de administr. rot. gl. & D.D. in l. Publica mania 5. ff. de p. H. 10. dec. 225. n. 46. 47. 59. & seqq. Rot. dec. 226. lib. 2. f. 3. divers. & coram Duran. dec. 35. n. 3. & seqq. & in Euggubina Salviani 15. Febr. 1686. f. p. coram R. P. D. meo Ursino.**

Dicenda ex predictis reali existentiæ mobiliis, nol quidquam relevat vel presumpta coram confutatio per lapsum longissimi temporis à die quo gravatus illa retinuit, vel affectu eorum distractio pro solvendis legatis, & debitis Testatoris. Non quidem prima, tum quia mobilia erant solidaria materiæ, ac pro majori parte argentea, consumptionum huicmodi minime subiecta, *Card. de Luca de Date. 30. n. 7. ff. Rot. coram Coccio. dec. 553. n. 1. & dec. 2103. n. 4.* tum quia cum Testator præcisè in iuxtaferre hereditati venditionem illorum ad effectum reinveniens pretium pro substitutis, non potuit ipse Spatio disponens præcepto pro libro ea conservare, cum inde teneretur conservare, vel saltæ confirmationem persolvere, Cravet. *cos. 316. n. 5. Peregr. de fidic. art. 10. n. 43. & in dec. Parvo. 64. n. 1. Rot. cor. Ludovic. dec. 225. n. 5. & in rec. dec. 517. n. 6. & 12. & in Romana fidic. super societate Officii 4 Decembri 1676. f. Culta; coram Rever. Bourlenton.*

Multoque minus affecta distractio, cum subsequeta pretiæ erogatione in causam legatorum, & axis alieni fideicommittentis. Quia utrumque corruit in facto, legata enim relictæ fuit in exigua quantitate fuit, & debita verò concludente non jutificatur; nam testator divitias abundat, & signantes redditibus Ecclesiasticis veluti gratias cumulatis per diversos Pontifices, in quorum fuit obsequiis; preterquam quod ram pro iis, pro illis validè affirmari posset supere adeo bona sufficientia, cum præservatione mobiliis non substitutis. Hereditas namque reputatur equivalens pro singulis illius oneribus, prout etiam si pinguis, & opulenta præsumitur, Posth. *ref. 22. n. 62. & seqg. Cyroch. 13. dec. 61. ex n. 106 Covil. de hard. art. 1. n. 3. Leoncill. art. Ferrar. 2. n. 12. Rot. dec. 26. n. 31. & 32. & dec. 30. n. 19. Cor. Card. Cerro.*

Tandem nullus est ponderis, quod res conveniens jam fæmel reddiderit rationem de cunctis bonis in hereditate reperitis, obtenta desuper favorabilis sententia ab Eminenti Cardinali Panciatice punc A. C. locumtenente. Quia quidquid sit, utrum in iure judicio fuerit citatus legitimus Procurator puellarum, quod acter impugnabat moderni earum defensoris, afferentes, citatum solùm suffit quedam Exactiorum deputatum ad particularia negotia, non verò generali priorem ad litens bene cognitum colligant, & paulo ante contra comparentem in alia puellarum causa, quod secum fert omnium actionum nullitatem, ad text. in c. ad ergendum de-

DECISIO VI.

Constat de sufficienti redditione rationis Bonorum quondam Francisci Senioris de Plantaniis, ad quam de anno 1641. devenerat Mercurius filius, ipamque confidem qui obtinuerat per sententiam A. C. Argeli cum appropriatione eorumdem bonorum in satisfactionem ejus crediti facta, ita illa sit preservanda responsum fuit coram die 3. Decembri anni præteriti contra Abbatem, & Lucum Fratres de Sabelis agentes pro fructibus censu fuit. 1200. in quo memoratus Franciscus fideiuster quam

resolutio item hoc D.D. tamquam solidis fundamentis ininxim confirmantur, animadventes iterum rationem sufficienter redditam fuit emergere ex eo, quod credita, & debita hereditatis fuerunt dispensata, exhibito prius inventario, citatisque nominatum omnibus creditoribus certis, alijque generaliter per proclama invitatis, adeo cum Mercurius remansisset creditor Patris favore ejusdem, propteræ rite, & recte ventum fuit per sententiam A. C. ad appropriationem Bonorum, quæ ab objectis nullitate, atque iniustitia plene vindicatur in anteacta desponsatione hujus cause.

d Quo vero ad redditionem Ponderis signanter relata sententia quadrangularia, & ultra obseruantia, transiit in Judicatum, quæ validiorum constituant redditam rationem, & omnem precludunt aditum cucumque cam impugnandi, non obtenta restitutionem in integrum, ut non sufficiat ad præfens commissio appellationis à dicta sententia mihi directa, nam restituimus debet prius, & cum efficit prævia disputatione dubius reportari, ad hoc ut rei judicatae vices non afficiant, Oddus de refit. in integr. p. 1. art. 4. num. 132. Scac. de appellat. g. 19. remed. 2. num. 16. 1. Rota coram Cavalier. dec. 180. num. 3. & in recent. dec. 61 n. 12. p. 18.

Dolo, & fraudulenta considerari non potest omissionis descriptionis creditorum, nempe scut. 50. debit per Antonium Grandineum annui Canonis scut. 2. qui solvitur à Joanne Chellino, atque alterius crediti contra Ferrantem Casafacem provenient, ex venditione Vinea, cum habita de illis notitia, statim in inventario fuerint superaddita, quod item adcludit, & illius validitatem præservat ob clausam addendi, & minuendi ibidem appositam, Surd. dec. 22 n. 13. Rota coram Gregorio dec. 169. n. 6. & in rec. dicta dec. 499. num. 7. part. 13. & dec. 48. num. 9. part. 15. & dec. 521. num. 18. & 19. part. 18. Et major exclusionis fraudis ratio militat tam respondebit credi. scut. 400. contra Augustinus Taumantinum provenient ex donatione per Julianum Venturum Mercurio fact. de an. 1617. nam cum fuisset Mercurii, frustra redargitur de omnia descriptione inter Francisci Patris bona, minime obstante declaratione ejusdem Francisci in Testamento emissa, quod bona filii fuerunt donata, & nudum dumtaxat Mercurius nonen haberet nam talis declaratio non ligat ob serviantiam filium non heredem Patris, & tamquam everfia clara, & litteraliter donationis ad favorem filii facta, non subfinitur in ipsius prejudicium, quod nec etiæ ipsi donanti permisum est. Rota in Bononien. Dotis, & Bonorum 14. Junii 1688. f. Atque etiam, coram Domingo Turenio, in Romana Donationis 30. Januarii 1690. f. Quo vero ad secundum, coram bon. mem. Benincasa, & in alia Romana Donationis 18. Maii ejusdem anni, f. In tribu, coram Reverendissimo Domino meo Decano. Quam etiam respectu omnis descriptionis agenterum, & meliori suppellebilis, cum nedum non probetur dolosa, sed quod dictæ res neque

abficit nec minus quarta, & nova nullitas elicita ex presupposito illegalis, & Insolemissis Inventarii Bonorum Francisci, cum quo deuentum fuit ad redditionem rationis, nam illud cœllat tam ex presumptione juris in contrarium, quod inventarium fuerit rite, & legitime confitebitur.

d In dictione, que confirmatur, *Adversus huiusmodi, ubi talis disputationis necessitas excluditur. Prout secunda omnis citationis contra Authorem Fratrum de Sabelis, cum ille non est creditor certus, ut sententia contra alios latata cumdum afficiat tamquam in causa statu: ut in relata Decisione, s. Non amadversio. Similiter nec tertia defumpta ex non deputatione curatoris hereditari, cum hec ageret contra illam pro consecutione suorum creditorum, nam petita non fuit per creditoros citatos, qui validam defensionem hereditati præbehant, ut tunc fortasse sit permissa fuerit existimat, & cum de eo tempore non fuerit opposita, perperam hodie de hac exceptum post transitum*

3 sententia quadragenario lapsu annorum mense in iudicatum, ut advertit Rota coram Priolo decision. 466. n. 7.

d Obficit nec minus quartæ, & nova nullitas elicita ex presupposito illegalis, & Insolemissis Inventarii Bonorum Francisci, cum quo deuentum fuit ad redditionem rationis, nam illud cœllat tam ex presumptione juris in contrarium, quod inventarium fuerit rite, & legitime confitebitur.

d In leg. fin. f. In autem Cod. de utr. delib. Rot. cor. Mantic. dec. 256. n. 4. cor. Cavalier. dec. 508. n. 5. in rec. dec. 48. n. 2. 15. & dec. 520. n. 6. p. 18. Per maximæ post lapsum quadraginta annorum, & ultra, ut siquaque subfuit nullitas remansisset, subfista per Text. in l. sicut C. de pref. rot. 30. dec. 40. an-

d 5. norm. 1. adnorma in specie per Rot. in rec. dec. 327. n. 12. p. 19.

d Sicut etiam de machinatione, & dolo non potest argui defectus descriptionis bonorum Pedischili, tum quia agitur de stabiliis, qui occulari creditoribus non poterant, ut obficit Cyriac. controv. 326. n. 3. cum seqg. Rota dec. 82. n. 9. p. 14. 15. dec. 521. n. 16. p. 18. dec. 38. n. 21. Duran. dec. 381. n. 21. Coccin. dec. 1863. n. 5. & in Romana Detractionum 2. Maii 1692. f. Siquidem coram bo. me. Benincasa etiam quia cum Franciscus præmonitus bona emiserit ab Ursino cum speciali promulgatione obtinendi derogationem fideicommissi, cui sufficiat, eaque non fecuta egredi ad premium contra venditorem, pro quo mandatum in Tribunalis A. C. reportaverit, disputationum: deinde fuerit in Rota de illius validitate, atque Justitia coram bo. me. Verospio, recte se genuit Mercurius eadem bona tamquam litigiosa, & que Detinutus refutare refutatio prædicti judicialiter declaraverat, in inventario non debet, sed quidem facta pro prima dicta cum tecum remaneant, dicimini potest vaga, speciemque servitutis inducent, ut distinguendo tradunt Ridolphin. in ejus prax. p. 1. o. 2. n. 51. cum seqg. Adden. Gregor. dec. 69. n. 8. var. non obfici. & in recent. d. dec. 521. n. 17. p. 8. Quin turbet, quod hujusmodi creditum cum singulis mox narratis circumstantiis descriptum non fuerit in inventario, ut de alio credito alio prorsus diverso intelligi debeat; nam eiudem crediti identitas insurgit ex qualitate litis ibidem expresa, & ex quo non probatur Detinutum aliud creditum cum Ursino habuisse, ut de hoc judicari debeat, cum pluralitas non præsumatur, Rota coram Priolo dec. 331. n. 4. & alibi pasim.

d Minoris subficitur Domini secundam, & ultimam redditus rationis nullitatem iterum repetitam existimantur, videlicet, quod in illa calculata non fuerint, omnia, & singula bona, atque credita hereditatis in Inventario descriptione, sed portio Mercurii credita in eiudem hereditatis debitu fuerit inuenta. Quandoquidem fuisse calculata omnia bona, res, atque credita ostendit Bilancium tunc Iudici exhibit magis pingue, quam calculus pro sola applicatione reportanda confitetur. Non attento, quod de-

d scri. 16. 1. dec. 202. n. 7. p. 11. dec. 15. n. 1. & 3. & dec. 48. n. 10. p. 15. & dec. 521. n. 14. p. 18. & quidem frus, vel calumnia per plena, arque perpicuas probationes convinci debet. Surd.